

Tegevusaruanne: Meede 1.7 Test- ja vaatlusmesilad

Periood: 01.03. – 31.08.2011.a.

Koht: Harjumaa, Aegviidu

Vaatleja: Maarika Jagula, Töövõtuleping nr PR-7-1.7-4

Tänavu algas kuuseokaste kolmas varisemine esimesel märtsil. Tuginedes vanarahvatarkusele, pidi kevad algama seega 40 päeva hiljem. Ja nii läkski, enamik peresid tegi puhastuslennu 12 aprillil, mis on siinkandis küllaltki hilja.

Märtsi ilmad olid aga suhteliselt vahelduvad ja paks lumikate sai korduvalt värsket kihi peale. Nii ei suutnud ka päevased sagedased plusskraadid lumekihi paksust kuigivõrd kahandada. Korduvalt langesid öised külmakraadid ka alla 10, kõik see mõjutas loomulikult mesilasperede haudmetegevust. Tarulaele asetatud termoandurid näitasid peaaegu terve kuu alla 10 soojakraadi, alles kuu viimastel päevadel tõusid näidud napilt üle selle. Järelikult oli haudmetegevus pigem tagasihoidlik ja mida aeg edasi, seda enam võis kahtlustada pigem ebarahuldavat talvitumist.

Märtsi lõpu külmad asendusid kuu vahetudes tunduvalt kevadisemate temperatuuridega, näiteks neljandal aprillil küündisid soojakraadid 10-st kõrgemale, kerge tibus vihm aga välistas puhastuslennu. Tarulael asuvad termoandurid aga hakkasid andma märke kiirenenud haudmetegevusest, esimese dekaadi jooksul, temperatuurinäidud tõusid 15-16 kraadini.

Nagu eespool öeldud, puhastuslend toimus alles 12-ndal aprillil, nii hilist lendu ei mäletagi. Vaatamata vahepeal tekkinud kõhklustele oli mesilaste tervislik seisund suurepärane, lennulaudu ja taru esiseinu roojaga ei määritud, ka lume peale mahajääjate hulk oli väga tagasihoidlik. Söödavarude kiirkontroll näitas, et näljaohtu niipea ei paista, seega võis möödunud talvitumise lugeda väga heaks.

Ka puhastuslennu järgne aprill oli mesilastele soodne, rohke õietolm lepalt ning nektar pajult käivitasid haudmearengu täie hooga. Tarukaal hakkas positiivseid näite näitama juba aprilli viimasel dekaadil ning mitmed tempokamalt arenevad pered vajasid juba lisaruumi.

Maikuu oli minu piirkonnale tavaline, kuigi sel kuul õitseb hulgaliselt häid meetaimi, on mesila piirkonnas neid suhteliselt vähe ning märkimisväärset korjet pole selles kuus kunagi olnud. Lähikonnas asuvad aiad annavad mesilastele tegevust marjapõõsastes ja õunapuudes, viimastega läks aga tänavu sedasi, et iga puu otsas oli mitte rohkem kui kümmekond õit. Üldiselt kujuneski mai nullkorjega kuuks, tarukaalu näidud tõusid vaid tarudesse raamide lisamise arvelt.

Regulaarsem nektari tarudesse laekumine algas juunis metsvaarika õitsemisega. Kahjuks rikkusid nektarikorje tippaja 13-ndast kuni 25-nda juunini kestnud vihmasevõitu ilmad. Kuu lõpus nokkisid mesilased veel vaarika viimaseid õisi, avanemas olid aga eelnevate vihmadega usinalt rammu kogunud pajulillelised.

Sülemlemisega olid mesilased tänavu tagasihoidlikud, võrreldes eelmise aasta juunikuu ohjeldamatut võitlust nii puu otsas kui tarudes, oli tänavune juuni päris rahulik. Sellel on kaks põhjust, esiteks tingis möödunudsuvisel sülemirohkuse see, et mul hakkas nappima tarudesse pandavat inventari. Teiseks jäi pikaleveninud talvitumise tõttu mesilaste arvukuse tipp veidi hilisemasse aega, siis aga õitsesid juba rikkalikku saaki andvad meetaimed ning mesilastel polnud enam aega puu otsa kippumiseks.

Üle mitme aasta oli tänavu ka rikkalik nektarieritus pärnalt, soodsad ilmad võimaldasid mesilastel sealt märgatava saagi koguda. Rohke nektari laekumine täitis kiiresti magasinid ning esimene mesi sai võetud 10-ndal juulil, umbes kaks nädalat hiljem kui möödunud aastal.

Juuli teise poole korje oli pigem tagasihoidlik, kuigi regulaarne, tarukaal näitas enamasti kuni paarikilost iivet.

20-nda kuupäeva paiku võtsin mesipuudest võimalikult palju kaanetatud mett välja, et jaksaks tarud kanarbikule viia. Kuigi kahel eelmisel aastal osutus see vedu pigem ajaraiskamiseks, siis tänavu läks tunduvalt paremini. Juba esimesel transpordijärgsel päeval suutsid mesilased peale kiiret orienteerumislendu uuel kohal tarusse tuua 4,6kg nektarit, järgmisel juba ligi 8kg. Esialgu üliroosilisena tunduvale korjele tõmbasid piiri järgnevad paar jahedamat päeva, juuli lõpus poole päevaga mahasadanud kuunormi jagu vihma pani aga pered väga mitmeks päevaks mõttesse. Ajapikku positiivne kaaluuive küll taastus, aga selliseid numbreid enam ei saanud.

Veidi eriliseks teeb tänavuse kanarbikukorje see, et nektarieritus ei taha kuidagi lõppeda. Kui tavaliselt saab positiivne kaaluuive otsa kusagil 15-20-nda augusti paiku, siis tänavu korjatakse ikka veel ja veel. Vaatamata 23-ndal augustil mahavõetud magasinidele suutis kaalul olev pere kolm päeva hiljem tarru mahutada tugeva 600 grammi nektarit, millest järgmiseks hommikuks oli niiskust välja aurutatud vaid väga väike osa. Selline augustilõpu korje on minule täiesti tundmatu, Võimalik et kuu viimase dekaadi väga soojade päevadega tõid mesilased tarru ka lehemett.

Üldhinnang mööduvale meeaastale on hea, laekunud meekogused küll rekordeid ei püstitanud, aga pikk stabiilne korje tõi mesinikule naeratuse näole.